

REFERAT Kultur og Fritidsudvalget_2018-21 d. 13-01-2020

Mødedato Mandag d. 13. januar 2020 kl. 19:50

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Forlængelse af Tegneren Robert Storm Petersens Museumsfond.....	4
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem David Munis Zepernick og rådmand Lone I	5
Røgfri Generation - høringssvar fra Folkeoplysningsudvalget.....	9
Endelig vedtagelse af plan for FNs verdensmål.....	18
Handleplaner 2020 for Sundhedspolitik 2019-2022.....	21

Punkt 1: Meddelelser

00.22.04-P35-3-19

Punkt 2: Forlængelse af Tegneren Robert Storm Petersens Museumsfond

00.06.00-A30-1-19

Resume

Frederiksborgmuseerne har sendt en anmodning om at forlænge virkeperioden for Tegneren Robert Storm Petersens Museumsfond. Baggrunden er, at i følge fondens fundats skal Frederiksborg Kommunes kommunalbestyrelse sammen med fondens bestyrelse tage stilling til fondens fremtid, når forfatter- og kunstnerrettigheder ophører.

Beslutning

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller,
at anmodning fra Frederiksborgmuseerne om forlængelse af Tegneren Robert Storm Petersens Museumsfond imødekommes.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,
at anmodning fra Frederiksborgmuseerne om forlængelse af Tegneren Robert Storm Petersens Museumsfond imødekommes.

Sagsfremstilling

Frederiksborgmuseerne har sendt en anmodning om at forlænge virkeperioden for Tegneren Robert Storm Petersens Museumsfond. Baggrunden er, at i følge fondens fundats skal Frederiksborg Kommunes kommunalbestyrelse sammen med fondens bestyrelse tage stilling til fondens fremtid, når forfatter- og kunstnerrettigheder ophører, hvilket de gør i 2019. I henvendelsen anbefaler Frederiksborgmuseerne, at kommunen indstiller, at fonden i en periode på 3 år fortsætter som nu, hvorefter fondens fremtid endeligt beslutes.

Henvendelsen fra Frederiksborgmuseerne er vedlagt som bilag 1. Museumsfondens gældende fundats fremgår af bilag 2.

Forvaltningens vurdering:

Museumsfonden har i årenes løb ydet Storm P. Museet betydelig støtte i form af driftsstøtte og tilskud til indkøb af museets samling. Med henvisning til henvendelsen fra Frederiksborgmuseerne, hvori det bl.a. fremgår, at såvel fondens bestyrelse som Frederiksborgmuseerne ønsker at fonden fortsætter sit virke, anbefaler forvaltningen, at anmodningen imødekommes. Derved sikres, at Storm P. Museet fortsat kan modtage økonomisk støtte i de kommende 3 år indtil fondens fremtid endeligt beslutes.

Økonomi

Sagen har ingen afledte økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

KFU 13/1, MAG 20/1, KB 27/1

Bilag

Bilag 1 Henvendelse fra Frederiksborgmuseerne

Bilag 2 Fundats_museumsfonden

Punkt 3: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem David Munis Zepernick og rådmand Lone Loklindt om præcisering af krav til demokrati og medlemsindflydelse for foreninger på Frederiksberg godkendt af Folkeoplysningsudvalget

18.13.00-G01-1-19

Resume

Kommunalbestyrelsesmedlem David Munis Zepernick og rådmand Lone Loklindt har stillet forslag om en præcisering af krav til demokrati og medlemsindflydelse for foreninger på Frederiksberg. Denne sag redegør for de nuværende forhold, og på baggrund heraf skal udvalget beslutte, hvorvidt forslaget skal tiltrædes.

Beslutning

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, med henvisning til, at der ikke er lovhjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan beslutte krav om, hvordan den demokratiske ret skal kunne udøves på generalforsamlingerne i de folkeoplysende foreninger.

Udvalget opfordrer folkeoplysningsudvalget til at drøfte mulighederne for yderligere demokratisk involvering af unge i foreningslivet.

Indstilling

Folkeoplysningsudvalget indstiller, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, med henvisning til, at der ikke er lovhjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan beslutte krav om, hvordan den demokratiske ret skal kunne udøves på generalforsamlingerne i de folkeoplysende foreninger.

Sagsfremstilling

Kultur- og Fritidsudvalget vedtog på mødet den 28. oktober 2019, at sagen oversendes til drøftelse i Folkeoplysningsudvalget, og at erfaringerne fra DGI inddrages.

Forud for sagens behandling i Folkeoplysningsudvalget, har Forvaltningen indhentet supplerende lovtolkningssynspunkter fra Kulturministeriet (bilag 1) og fra kommunens egen juridiske afdeling (bilag 2). Herudover har DGI af egen drift bedt deres advokat om at forholde sig til lovligheden af forslaget, da der i beslutningsforslaget refereres til DGI's standardvedtægter. Advokatens bemærkninger er ligeledes vedlagt sagen (bilag 3). Endelig fremgår det af 'Formandens Refleksioner om Formandsmødet' i FIU (2. december), at KB har været i dialog med DIF. Uddrag af DIF's svar til KB er også vedlagt (bilag 4).

Vurderingerne er samstemmende, at der ikke er lovhjemmel til at Kommunalbestyrelsen kan beslutte krav om, hvordan den demokratiske ret skal kunne udøves på generalforsamlingerne i de folkeoplysende foreninger. På denne baggrund fandt Folkeoplysningsudvalget ikke, at der kan stilles specifikke krav til medlemsindflydelse i foreningerne på Frederiksberg.

Tidligere sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 26. august 2019 følgende forslag fra kommunalbestyrelsesmedlem David Munis Zepernick og rådmand Lone Loklindt om præcisering af krav til demokrati og medlemsindflydelse for foreninger på Frederiksberg godkendt af Folkeoplysningsudvalget

"Præcisering af krav til demokrati og medlemsindflydelse for foreninger på Frederiksberg godkendt af Folkeoplysningsudvalget

Forslag:

Kravet om demokrati og medindflydelse til foreninger på Frederiksberg godkendt af Folkeoplysningsudvalget indebærer, at de pågældende foreninger snarest muligt bringer deres vedtægter i overensstemmelse med DGI's principper og de almindelige foreningsretlige grundsætninger, således at ethvert aktivt medlem, herunder medlemmer under 18 år, har stemmeret på generalforsamlingen, og at denne stemmeret træder i kraft inden for en rimelig tidsfrist efter indmeldelsen og, for medlemmer under 18 år, kan udøves af indehaveren af forældremyndigheden.

Motivation:

Frederiksberg Kommune stiller, som det fremgår kommunens hjemmeside (<https://www.frederiksberg.dk/borger/fritid-og-oplevelser/foreninger/opret-en-forening>) en række krav til foreninger, der ønsker godkendelse af Folkeoplysningsudvalget, herunder et krav om, at "Foreningen skal være demokratisk opbygget med en bestyrelses valgt af foreningens medlemmer på en generalforsamling".

Der er imidlertid ikke specificeret yderligere krav til karakteren af den demokratiske opbygning, og der er eksempelvis meget stor forskel på om passive medlemmer har stemmeret eller ej, ligesom der i klubbernes vedtægter hersker vidt forskellige aldersgrænser for adgangen til stemmeret (Boldklubben Union 18 år, Frederiksberg IF Atletik og Motion, 16 år, Boldklubben Skjold, 15 år). Der er også betydelig forskel på, hvor hurtigt der opnås stemmeret (FA 2000, 6 måneders karens - 24 måneder for forældre til børn indmeldt i klubben!), KB 6 måneders karens, Frederiksberg IF Atletik og Motion 3 måneders karens. Mere alvorligt er det, at der i de støtteberettigede klubbers vedtægter hersker vidt forskellige regler for medlemsdemokratiet og stemmeret for børn og unge under 18 år (og deres forældre), som i visse tilfælde helt udelukkes fra at kunne stemme og dermed deltage i det demokratiske foreningsarbejde. En sådan vedtægtsbestemt udelukkelse eller indskrænkning fra deltagelse, som ikke er direkte ulovlig, men i direkte modstrid med ånden i de almindelige foreningsretlige grundsætninger og anbefalingerne til god foreningsdemokratisk praksis, er eksempelvis helt eller delvist gældende i følgende godkendte klubber:

1) Boldklubben Union

Stemmeret til generalforsamlingen har aktive medlemmer over 18 år. Passive medlemmer samt forældre til medlemmer under 18 år har taleret.

2) FA 2000

For medlemmer under 18 år, der har været medlemmer i minimum 24 måneder er én forældremyndighedsindehaver stemmeberettiget, En forælder har alene én stemme uanset antal børn

3) KB

Stemmeret har ethvert medlem, der er fyldt 18 år (børn, unge og deres kontingentbetalende forældre har ingen stemmeret, passive medlemmer med markant lavere kontingentbetaling har stemmeret!)

Omvendt har en forening som Frederiksberg IF Atletik og Motion til inspiration for andre åbnet op for udvidet demokratisk deltagelse af både de kontingentbetalende forældre og de unge med en vedtægtsbestemmelse, der fastslår, at "Stemmeret har alle aktive medlemmer over 16 år. For medlemmer under 16 år overgår stemmeretten til en forælder eller værge".

Denne demokratisering af foreningsarbejdet flugter nøje med anbefalingerne fra DGI indsat nedenfor

Anbefaling fra DGI

"Men også i relation til folkeoplysningsloven vil det være den sikre løsning, at have en regel i vedtægterne om, at unge over en vis alder har stemmeret, og at stemmeretten for dem, der er yngre, udøves af en forælder." Steen F. Andersen, DGI's advokat

Læs mere på <https://www.dgi.dk/foreningsledelse/drift/jura/artikler/naar-soerens-far-vil-stemme>"

Bemærkninger til forslaget

I folkeoplysningsloven er det ikke eksplicit udtrykt, at alle medlemmer i foreningerne skal have stemmeret på deres respektive generalforsamlinger eventuelt gennem forældre eller værge, når det gælder mindreårige børn og unge, men det er forvaltningens opfattelse, at en stemme pr. medlem vil være en fortolkning, som er i tråd med lovens ånd, jf. også DGI's vurdering, som der henvises til i beslutningsforslaget.

Forvaltningen har ikke haft mulighed for at gennemgå samtlige foreningers vedtægter forud for udarbejdelsen af dette svar, men har i første omgang fokuseret på vedtægterne for kommunens 10 største foreninger. Med 13.768 medlemmer repræsenterer de 78 % af de registrerede idrætsaktive på Frederiksberg. Af de 13.768 medlemmer er 69 % under 25 år. Det er ikke muligt at opgøre antallet af medlemmer under 16/18 år, da loven forpligter kommunen til at yde tilskud til alle medlemmer under 25 år, men det er vurderingen, at hovedparten af de under-25 årige medlemmer er under 16/18 år. 5 af de 10 undersøgte foreninger har bestemmelser i deres vedtægter, som giver mulighed for, at under 16/18-årige medlemmer har stemmeret på generalforsamlingen - eventuelt gennem forældre/værge. Der er 5.762 medlemmer under 25 år i de foreninger, hvor de under 16/18-årige ikke er sikret indflydelse gennem forældre/værge - svarende til 42 % af den samlede medlemsskare i de 10 undersøgte foreninger.

Det kan supplerende oplyses, at FDF-kredsene og spejderkorpsene alle har en bestemmelse i deres respektive vedtægter, der tilkendegiver, at medlemmer over 15 år selv udøver sin stemmeret, mens medlemmer, der ikke er fyldt 15 år, repræsenteres af forældre/væрге.

Da forslaget primært retter sig mod idrætsforeningerne på Frederiksberg, har forvaltningen for god ordens skyld sendt det aktuelle spørgsmål til høring i Frederiksberg Idrætsunion (FIU) og bedt om en udtalelse. FIU's udtalelse er vedlagt som bilag.

FIU giver udtryk for bekymring, dersom kommunalbestyrelsen vil fravige armlængdeprincippet i styringen af idrætten og foreningslivet. FIU finder, at det vil "være en uheldig glidebane, hvis Kommunalbestyrelsen skulle begynde at blande sig i krav til foreningernes struktur og vedtægter, som rækker ud over de klare krav i Folkeoplysningsloven".

FIU gør opmærksom på, at "den demokratiske inddragelse af medlemmer foregår på langt flere fronter end blot generalforsamlingen med tilhørende valgte udvalg og bestyrelse". FIU påpeger, at den demokratisk dannelse i praksis foregår langt mere i "disse decentrale organer, end på generalforsamlinger, som ofte kun er begrænset besøgt af foreningernes mange medlemmer".

Det påpeges, at "en hel del af foreningerne er så store, at de i afgørende beslutninger må have fokus på at sikre, at foreningens mangeårige kontinuerlige virke ikke risikerer at sætte over styr af f.eks. en mindre gruppe medlemmers snævre interesser". FIU gør opmærksom på, at flere af foreningerne "har eksisteret i over 100 år, og må dermed siges at have bevist deres levedygtighed med de vedtægter og tilhørende struktur, som de enkelte foreninger har vedtaget ud fra Folkeoplysningsloven rammer", og at det er vigtigt, at foreningerne kan sætte retning på deres visioner "uden at denne retning i tide og utide blive tilsidesat eller ændret af medlemmer/forældre med meget snævre interesser".

Endelig påpeger FIU, at forældre kan engagere sig aktivt i foreningernes decentrale organer eller selv melde sig ind i foreningen, hvis man er forældre med stor interesse for foreningsarbejdet.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

Med udgangspunkt i ovenstående forskelligartede vurderinger, foreslår forvaltningen, at Folkeoplysningsudvalget drøfter beslutningsforslaget i forbindelse med den forestående revision af "Frederiksberg-ordningen", som rammesætter kravene til foreninger på Frederiksberg. Frederiksbergordningen skal godkendes af kommunalbestyrelsen, hvorfor det foreslås, at de to sager behandles parallelt i det videre forløb.

Økonomi

Ingen.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Kultur- og Fritidsudvalget, m, k.
CJ

Historik

Kultur og Fritidsudvalget_2018-21, 28. oktober 2019, pkt. 131:

Kultur- og Fritidsudvalget vedtog, at sagen oversendes til drøftelse i Folkeoplysningsudvalget, og at erfaringerne fra DGI inddrages.

Indstilling 28. oktober 2019, pkt. 131:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at sagen oversendes til drøftelse i Folkeoplysningsudvalget.

Bilag

Bilag 1 - FIU's kommentarer til beslutningsforslag

Bilag 2 - KUM-vurdering

Bilag 3 - Forvaltningens vurdering

Bilag 4 - DGI-vurdering

Punkt 4: Røgfri Generation - høringssvar fra Folkeoplysningsudvalget

87.20.00-G01-1-18

Resume

Den 18. november 2019 blev Kultur- og Fritidsudvalget forelagt statussag om implementering af røgfri generation. Udvalget vedtog at sende sagen i høring i Folkeoplysningsudvalget. Sagen blev derfor forelagt Folkeoplysningsudvalget på mødet den 18. december 2019. I sagen her forelægges Folkeoplysningsudvalgets høringssvar sammen med sagen forelagt 18. december 2019.

Beslutning

Kultur- og Fritidsudvalget drøftede implementeringen af Røgfri Generation og tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller,

at Kultur- og Fritidsudvalget drøfter implementeringen af Røgfri generation og tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Kultur- og Fritidsudvalget blev den 25. november 2019 forelagt status på implementering af Røgfri Generation. Udvalget vedtog at sende sagen i høring i Folkeoplysningsudvalget. Sagen blev derfor forelagt Folkeoplysningsudvalget på deres møde 18. december 2019.

Nedenfor gengives Folkeoplysningsudvalgets opmærksomhedspunkter noteret i referatet fra mødet den 18. december 2019 vedrørende punkt 7 "Implementering af Røgfri Generation" samt forvaltningens svar.

Folkeoplysningsudvalgets
opmærksomhedspunkter jf. referat fra 18.
december 2019

Forvaltningens svar

Udvalget tilsluttede sig principielt intentionerne i indsatsen for implementering af Røgfri Generation. Udvalget havde således ingen indvendinger mod skiltning, som tilkendegiver, at der er tale om røgfri områder i tilknytning til de anlæg, hvor de folkeoplysende foreninger bedriver deres aktiviteter.

Ingen bemærkninger.

Udvalget gjorde imidlertid opmærksom på, at foreningerne ikke kan fungere som et "røgpoliti". Specielt blev det nævnt, at der især i weekenderne afvikles en række turneringskampe på kunstgræsbanerne på Jens Jessens Vej, hvor der er en række supportere (herunder mange forældre) til stede, som ryger. Det er ikke realistisk at forvente, at det administrative personale på anlægget eller de tilstedeværende lokale foreningstrænere i denne sammenhæng, kan håndhæve et røgforbud over for de tilstedeværende unge/voksne, som kan være ganske "lærings-resistente".

Jf. de foreslåede retningslinjer for implementering af røgfrihed på kultur- og fritidsområdet lægges op til, at kommunikation i form af skiltning om røgfrihed vil være det bærende element i indsatsen over for borgerne.

Hertil kommer, at der både i Frederiksberg-Hallerne og i KB's faciliteter på Peter Bangs Vej og på Pile Alle er kommercielle forpagtere af restauranterne, der også betjener en række private arrangementer, hvor

Jf. de foreslåede retningslinjer for implementering af røgfrihed på kultur- og fritidsområdet samt oversigten i bilag 2 lægges op til at kommercielle foretagender, hvor børn og unge ikke

det ikke i første omgang vil være muligt helt at forhindre rygning udendørs i forbindelse med anvendelse af de pågældende lokaler.

udgør en væsentlig del af målgruppen, som eksempelvis forpagtere hos FIU og KB ikke i første omgang er omfattet af krav om røgfrihed. Kommunen vil dog gerne i dialog også med kommercielle foretagender, hvor børn og unge kommer, med henblik på at understøtte Røgfri Generation.

Udvalget var dog overbevist om, at tiden arbejder med projekt Røgfri Generation, og at man – i løbet af den næste halve snes år – givetvis vil se et skred i retning af røgfrihed på idræts-anlæggene, ganske som det tidligere er sket med rygning indendørs og med rygning på S-stationer mv.

Ingen bemærkninger.

Udvalget ønskede en status for, hvordan det går, når de ny regler har været gældende et halvt års tid.

I tidsplanen for den overordnede indsats indgår, at der udarbejdes en generel status på implementeringen i kommunen i 4. kvartal 2020. Folkeoplysningsudvalget vil få forelagt denne status.

Nedenfor gengives sagsfremstillingen forelagt Kultur- og Fritidsudvalget den 25. november 2019:

I forbindelse med budget 2019 besluttede partierne, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation. Efterfølgende besluttede Kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019 (pkt. 140) en handleplan for implementeringen, der involverer kommunen bredt. I forlængelse af handleplanen skal kommunen udarbejde en ny rygepolitik. Handleplanen træder i kraft den 1. januar 2020. (Bilag 1)

Forvaltningen har siden handleplanens vedtagelse forberedt dens ikrafttræden. Bl.a. har forvaltningen identificeret hvilke institutioner, der er omfattet af politisk besluttet røgfri arbejdsdag jvf. handleplanens primære indsatser. (Bilag 2).

Udvælgelseskriteriet har været, at der minimum er 30 % børn og unge op til 24 år.

Organisatorisk er der nedsat en tværgående Netværksgruppe, der koordinerer implementeringen i kommunen.

Implementeringen understøttes af en arbejdsgruppen, sammensat på tværs af forvaltningen.

Arbejdet hen imod en røgfri generation er tæt forbundet med den kommunale sundhedspolitik og placeret under Sundheds- og Forebyggelsesudvalget med dets initierende, sundhedsfremmende og tværgående rolle.

I forbindelse med, at handleplanen blev godkendt, blev det besluttet, at implementeringen evalueres i slutningen af 2019.

Der fremlægges en sag for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 25. november 2019, hvor der gøres status over implementeringen af handleplanen for Røgfri generation. Forinden har sagen været forelagt relevante fagudvalg samt Magistrat som personaleudvalg.

I forlængelse af status på implementering af handleplanen udarbejdes der en tidsplan for implementeringen af de dialogbaserede indsatser i 1. kvartal 2020.

I 4. kvartal 2020 forelægges Sundheds- og Forebyggelsesudvalget en status over implementeringen af Røgfri generation med henblik på en evt. udarbejdelse af handleplan for 2021-2022.

Handleplanen

Handleplanen består af i alt 21 indsatser og er inddelt i tre hovedgrupper: Primære indsatser, hvor kommunen har myndighed, Dialogbaserede indsatser samt Kommunikative og opfølgende indsatser. Ansvaret for implementeringen af de enkelte indsatser er placeret i de respektive fagudvalg samt i Magistraten som personaleudvalg. Den 1. januar 2020 træder handleplanens indsatser i kraft i forhold til de primære og opfølgende indsatser.

Primære indsatser, hvor kommunen har myndighed (Indsats 1-9)

Handleplanen indeholder 9 indsatser, der har fokus på synlige strukturelle tiltag, der hvor kommunen har myndighedskompetence i direkte eller indirekte forstand. De primære indsatser dækker bl.a. over indførelse af Røgfri skoledag på kommunale skoler og røgfri institutioner, hvor børn/unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen.

Indsatsen dækker også over selvejende institutioner med kommunal driftsoverenskomst samt folkeoplysende foreninger. Medarbejderne er vigtige rollemodeller, hvorfor der indføres røgfri arbejdsdag i institutioner, hvor der er mange børn og unge. Rygning forbydes på de kommunale legepladser og andre friarealer, og festivaler, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, gøres røgfri. Endelig er der fokus på at begrænse røg i børnefamilier.

Dialogbaserede indsatser (Indsats 10-17)

De dialogbaserede indsatser har sigte på dialog med samarbejdspartnere og andre aktører i byen, hvor hovedfokus er på dialog og gensidig udbredelse af indsatser. Dialogen tager afsæt i de erfaringer, der er indhentet i forbindelse med implementering af de primære indsatser.

De dialogbaserede indsatser retter sig mod private skoler og institutioner samt ungdomsuddannelser på Frederiksberg, der tilbydes sparring til at indføre røgfrihed. Indsatsen indeholder også dialog med ikke-kommunale arbejdspladser om erfaringer med røgfri arbejdsdag. Derudover vil kommunen arbejde for, at tobaksvarer bliver mindre synlige i butikker og kiosker samt have skærpet fokus på, at aldersgrænsen vedr. tobakskøb overholdes. KLU inddrages i forhold til rygevaner i børnefamilier.

Opfølgende indsatser (indsats 18-21)

Handleplanen indeholder desuden en række opfølgende indsatser. Indsatserne dækker dels over koordineret og sammenhængende kommunikation i forbindelse med implementeringen af Røgfri generation, dels over en koordineret organisatorisk indsats.

Status på implementering af handleplanen under de relevante fagudvalg samt Magistrat

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget har dele af ansvaret for implementering af indsats 2 og 4 samt 12, hvilket omfatter både primære og dialogbaserede indsatser.

F86 er Frederiksberg Kommunes Afklaring og beskæftigelsesenhed og består af hhv. Ungecenter, Center for Arbejdsrehabilitering, og Center for Aktiviteter. F86 driver endvidere Unika kursuscenter som primært benyttes af Frederiksberg Kommunes medarbejdere.

Røgfri institution (Indsats 2)

Den 1. januar 2020 bliver F86 samtidig røgfri institution. Relativt mange borgere, der er tilknyttet F86, er rygere, og en del har en række udfordringer udover ledighed. F86 støtter disse til rygeophør ved at medarbejderne er positive rollemodeller, ved motivation og positiv nudging samt ved at informere om muligheden for særligt tilrettelagte rygestopkurser jf. handleplanen.

F86 er opmærksom på, at der ikke findes sanktionsmuligheder, såfremt en borger overtræder institutionens rygeforbud, hvorfor den daglige dialog med borgerne og betydningen af røgfri arbejdsdag indtager en central rolle.

Røgfri arbejdsdag (Indsats 4)

Den 1. januar 2020 indfører F86 med dets ca. 130 medarbejdere røgfri arbejdsdag. Herved får medarbejderne på F86 de samme rygeregler som resten af Arbejdsmarkedsafdelingen, der frivilligt har indført røgfri arbejdsdag.

Røgfri Campus (Indsats 12)

Uddannelsesrådet drøfter på et fællesmøde med Undervisningsudvalget og Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, hvordan det er muligt at få færre unge til at ryge; herunder Frederiksberg Kommunes rygepolitik og mulighederne for samarbejde i fht. ungdomsuddannelserne.

By- og Miljøudvalget

By- og Miljøudvalget har ansvar for implementering af indsats 7, der er en primær indsats.

Røgfri legepladser (Indsats 7)

Fra den 1. januar 2020 vil det være forbudt at ryge på de kommunale legepladser. Forinden vil der blive opsat skilte på i alt 17 offentlige legepladser, blandt andet legepladserne på Femte Juni Plads, Aksel Møllers Have samt Kejserinde Dagmars Plads.

Alle legepladser gennemgås hver morgen, hvor der bl.a. tømmes affaldskurve og fjernes affald, cigaretskodder mv.

Skiltning og rygeforbud på legepladserne muliggør, at fagtilsyn og driftsmedarbejdere samt borgere kan bede rygere på området om at undlade at ryge med henvisning til skiltene.

Børneudvalget

Børneudvalget har hele eller dele af ansvaret for implementering af 2, 4, 7 og 11 som omfatter både primære og dialogbaserede indsatser.

Status på de enkelte punkter beskrives nedenfor.

Røgfri daginstitutioner (Indsats 2)

Børne- og Ungeområdet har den 2. september 2019 tilskrevet alle kommunale daginstitutioner med orientering om Kommunalbestyrelsens beslutning, en opfordring til at drøfte implementeringen i forældrebestyrelsen og MED-organisationen samt opfordring til erfaringsudveksling med syv navngivne daginstitutioner, som allerede er røgfri. Det bemærkes, at daginstitutioner siden 15. august 2007 har været omfattet lov om røgfri miljøer, som indebærer, at de ansatte og forældre ikke må ryge på institutionernes område. På de månedlige ledermøder for ledere på kommunale og selvejende daginstitutioner er der mulighed for erfaringsudveksling.

Selvejende daginstitutioner med driftsoverenskomst med Frederiksberg Kommune er ligeledes tilskrevet 2. september 2019 om, at de skal implementere Kommunalbestyrelsens beslutning på samme vilkår som de kommunale institutioner, dog således at arbejdsgiveransvaret påhviler bestyrelsen og institutionens ledelse.

Røgfri daginstitution (Indsats 4)

Børne- og Ungeområdets brev til de kommunale daginstitutioner indeholder en opfordring til at drøfte implementeringen i MED-organisationen. Endvidere er information om rygestopkurserne torsdag den 31. oktober og mandag den 4. november 2019 formidlet til daginstitutionerne. Lederne er sammen med formandskabet i MED-organisationen indbudt til informationsmøde om røgfri generation den 7. november 2019.

Røgfri legepladser (Indsats 7)

På børneinstitutioner, der fortrinsvis har optaget børn og unge under 18 år, har det siden 15. august 2007 ikke været tilladt

at ryge på institutionens område jvf. Lov om røgfri miljøer. Børne- og Ungeområdet har i samarbejde med By- Kultur og Miljøområdet taget skridt til opdatering og tydeliggørelse af skiltningen ved kommunens daginstitutioner.

Røgfri institution for børn/unge i private institutioner og institutioner udenfor Frederiksberg Kommune (Indsats 11)

Private daginstitutioner, som Kommunalbestyrelsen har godkendt, er forpligtet af Kommunalbestyrelsens beslutning til at indføre røgfri arbejdsdag. Børne- og Ungeområdet har tilskrevet de private institutioner og opfordret dem til at blive røgfri og drøfte dette i bestyrelsen og MED-organisationen.

Spørgsmålet om røgfrihed på døgninstitutioner og anbringelsessteder, der tjener som den unges bolig, er reguleret af lov om røgfri miljøer. Institutionerne er orienteret om Kommunalbestyrelsens beslutning og reglerne er præciseret.

Kultur- og Fritidsudvalget

Kultur- og Fritidsudvalget har ansvaret for at implementere indsatserne 2, 3, 4, 5, 6 og 8, som alle er primære indsatser i handleplanen.

Bilag 3 indeholder implementeringsplan for kultur- og fritidsområdet.

Status på de enkelte indsatser beskrives nedenfor.

Røgfri institution hvor børn og unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen (Indsats 2)

Som led i forberedelserne til handleplanens ikrafttræden i forhold til indsats 2 er der foretaget en kortlægning af institutionerne på kultur- og fritidsområdet med henblik på kommunens rolle og myndighedskompetence. Kortlægningen fremgår af bilag 2 og viser, at institutionssammensætningen på området er mangfoldig og kompleks og varierer fra egentlige kommunale institutioner i kommunale bygninger til selvejende institutioner i egne, kommunale eller privatlejede bygninger. Ejerforholdet af bygning og udenomsarealer har stor betydning for kommunens - og institutionernes - handlemuligheder. Dertil kommer, at nogle institutioner har stor aldersspredning i deres målgruppe på forskellige tidspunkter, samt at nogle idrætshaller og kulturhuse har eksterne forpagtere på lokaliteten. Kommunens rolle og dermed direkte myndighedskompetence i forhold til institutionerne på kultur- og fritidsområdet er dermed meget forskellig. Udgangspunktet er imidlertid, at institutioner og aktører bakker op om ambitionen om en røgfri generation i 2030.

Alle institutioner på kultur- og fritidsområdet, hvor borgere op til 24 år udgør mere end 30 procent – kommunale såvel som selvejende, der modtager kommunalt tilskud - er blevet orienteret om den ny rygepolitik, der forbyder røg i arbejdsdagen og på matriklen. Mange af institutionerne har allerede på eget initiativ arbejdet for at mindske rygning generelt og ikke mindst skærme børn og unge fra røg og rygere, ligesom det heller ikke tidligere har været tilladt at ryge indendørs. Der vil ultimo 2019/primo 2020 blive sat skilte op om, at der ikke må ryges på udearealerne.

Røgfri forening (Indsats 3)

Indsats 3 omhandler røgfrihed i folkeoplysende foreninger, hvor børn og unge udgør en væsentlig målgruppe. Den politisk godkendte handleplan lægger op til, at røgfrihed i de berørte foreninger skal være en forudsætning for at opnå kommunalt tilskud. Kommunen har dog pligt til at yde aktivitetstilskud til folkeoplysende foreninger (Folkeoplysningsloven §15), og den kan derfor ikke umiddelbart stille krav om røgfrihed i foreningerne for at modtage tilskud. Folkeoplysningsudvalget træffer beslutning om alle sager vedrørende aftenskoler og de frivillige folkeoplysende foreninger på Frederiksberg, hvorfor implementering af indsats 3 foreslås behandlet i Folkeoplysningsudvalget. Det er forvaltningens vurdering, at rygning ikke er udbredt i foreningslivet, og indendørs er det forbudt, uanset hvilke type lokaler foreningerne er aktive i. Det betyder, at børn og unge ikke møder røg indendørs i forbindelse med foreningsaktiviteter. Et krav om yderligere røgfrihed vil således hovedsagligt vedrøre foreningernes udendørsarealer/matrikel.

Det er forvaltningens vurdering, at det alene er idræts- og spejderforeninger, der har aktiviteter på udendørsarealer.

Idrætsforeninger, der har aktiviteter på kommunale skolers matrikel eller anlæg, der drives af Frederiksberg Idræts-Union (FIU) eller andre selvejende institutioner, vil blive mødt af røgfri matrikel pr 1. januar 2020 jf. handleplanens indsats 2. Det foreslås derfor, at indsats 3 "røgfri forening" implementeres ved, at der via Folkeoplysningsudvalget henstilles til, at alle folkeoplysende foreninger pr. 1. januar 2020 efterlever, at der ikke ryges i foreninger, hvor børn og unge færdes.

Røgfri arbejdsdag (Indsats 4)

Røgfri arbejdsdag indføres pr. 1. januar 2020 i de kommunale og selvejende idræts- og kulturinstitutioner, hvor borgere op til 24 år udgør mere end 30 procent. Orientering er sendt til de berørte institutioners ledere i oktober 2019.

I handleplanen lægges der op til, at også folkeoplysende foreninger indfører røgfri arbejdsdag for medarbejderne.

Imidlertid har foreningerne i hovedreglen ikke ansatte, men drives af frivillige, hvorfor indsats 4 om røgfri arbejdsdag vurderes uden effekt i forhold til folkeoplysende foreninger.

Røgfri festival og andre kommunalt støttede arrangementer mv. (Indsats 5)

Arrangører, der modtager tilskud fra Kultur- og Fritidsudvalget, gøres opmærksom på, at arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, skal være røgfri. Berørte arrangører skal afgive erklæring om, at røgfrihed efterleves. Materiale er under udarbejdelse.

Intet tilskud til arrangementer, der får tilskud fra tobaksindustrien (Indsats 6)

Ansøgningsmateriale opdateres, så arrangører fremover skal oplyse om arrangementet er støttet af tobaksindustrien. I bekræftende fald ved arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, vil arrangør ikke blive bevilget tilskud fra Kultur- og Fritidsudvalget.

I forbindelse med kommunens egne udendørs arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, vil der i PR-materialet gøres opmærksom på, at Frederiksberg Kommune arbejder for røgfri generation og at arrangementet

derfor er røgfrit.

Materiale er under udarbejdelse.

Røgfri omgivelser omkring særlige kommunale institutioner (Indsats 8)

Indsatsen omfatter de institutioner på kultur- og fritidsområdet, som ikke har børn og unge som primær målgruppe og som derfor ikke er indeholdt i indsats 2. Konkret betyder det, at Frederiksbergmuseerne (Møstings Hus, Bakkehuset, Storm P, Cisternerne og Alhambra), Borgen og Metronomen skal indføre røgfrihed i deres respektive udearealer.

Indsatsen implementeres ved, at der på de berørte institutioner opsættes skiltning om, at der ikke må ryges på området.

Udgifter til udarbejdelse og opsætning af skilte på kultur- og fritidsområdet afholdes indenfor den økonomiske ramme.

Som det fremgår af bilag 2 er dele af FIU og Københavns Boldklub undtaget fra røgfrihed. Baggrunden er, at Frederiksberg Hallernes Sportscafé og selskabslokaler samt K.B. Hallen og K.B.'s medlemsrestauranter er at betragte som kommercielle foretagender, hvor børn og unge under 24 år ikke udgør en væsentlig del af målgruppen.

Implementering på Kultur- og Fritidsområdet

Alle institutioner på Kultur- og Fritidsområdet – kommunale såvel som selvejende som tilskudsmodtagere - er blevet orienteret om den ny rygepolitik, der forbyder røg i arbejdsdagen og/eller på matriklen.

At indføre røgfrihed omkring samtlige institutioner på kultur- og fritidsområdet, som kommunen yder tilskud til, sender et stærkt signal til borgerne om, at rygning er uønsket.

Det er imidlertid ikke uden dilemmaer at implementere røgfrihed hos byens kultur- og fritidsaktører, hvor nogle finansieres både ved indtægtsdækkende virksomhed og kommunale tilskud jf. også de indkomne hørings svar i høringsperioden primo 2019.

Eksempler på dilemmaer:

- Ved at forbyde rygning på institutionens matrikel er der risiko for at rygere (fx publikummer) i stedet ryger på nærliggende matrikler, der ikke er omfattet af forbuddet, hvilket kan blive til gene for institutionernes naboer.
- Nogle institutioner har ud over deres aktiviteter, som er målrettet børn og unge, også arrangementer udelukkende for voksne, eksempelvis idrætshaller, museer og teaterbygninger. Et rygeforbud risikerer at begrænse antallet af voksne brugere.
- Nogle institutioner har til huse i privatlejede bygninger og deler faciliteter med andre lejere og kan derfor ikke alene beslutte røgfri udendørsarealer (fx Musikhøjskole og Riddersalen).
- Nogle institutioner har indgået forpagtnings- og lejekontrakter, som kan udfordre tidsplanen for implementeringen.
- Flere aktører gør opmærksom på, at egentlig håndhævelse af rygeforbud kan være problematisk, da det udover at være ressourcekrævende, også kan opleves som en grænseoverskridende rolle at påtage sig for medarbejdere på institutionerne overfor borgerne.

For at imødekomme de dilemmaer som institutionerne oplever, foreslår forvaltningen nedenstående retningslinjer for implementering af røgfrihed på baggrund af indsatserne i Røgfri Generation handleplan 2019-2020. Retningslinjerne vil anvendes i forvaltningens videre dialog om implementering af røgfrihed med institutioner, foreninger og aktører.

- Hensynet til røgfrihed for byens børn og unge er vigtigere end hensynet til institutionernes naboer. Dvs. at fx skuespillere og publikummer henvises om nødvendigt til steder uden for institutionens matrikel. Institutionerne opfordres til at gå i dialog med naboerne om hensigtsmæssige løsninger.
- Røgfri matrikel implementeres i respekt for andre brugere af matriklen. Det betyder, at hvis institutioner ligger i private lejemål, som evt. deles med andre lejere, der ikke er omfattet af rygepolitikken, er røgfriheden begrænset til de berørte institutioners del af lejemålet.
- Institutioner som overvejende har børn og unge som målgruppe, men som også har rene voksenarrangementer på andre tidspunkter, er underlagt fuld røgfrihed 24/7. Det betyder at institutionerne i forbindelse med voksenarrangementer må henvise evt. rygere til steder uden for institutionens matrikel.
- Kommercielle foretagender, hvor børn og unge ikke udgør en væsentlig del af målgruppen, som eksempelvis forpagtere hos FIU og KB er ikke i første omgang omfattet af krav om røgfrihed. Kommunen vil dog gerne i dialog også med kommercielle foretagender, hvor børn og unge kommer, med henblik på at understøtte Røgfri Generation.
- Kommunikation i form af skiltning om røgfrihed til arrangementer og på institutionerne vil være det bærende element i indsatsen over for borgerne.

Den videre implementering af røgfrihed på Kultur- og Fritidsområdet vil ske i tæt dialog mellem forvaltning og institutionerne og tage udgangspunkt i ovenstående retningslinjer.

Henvendelse fra Frederiksberg Idræts Union (FIU)

Forvaltningen har desuden modtaget en henvendelse fra Frederiksberg Idræts Union (FIU) den 14. november 2019 med unionens bemærkninger til implementeringen af Røgfri Generation. Henvendelsen fremgår af bilag 4. Forvaltningens bemærkninger hertil ses nedenfor.

Opmærksomhedspunkt fra FIU

Forvaltningens svar

FIU efterspørger mere dialog med de berørte institutioner inden den endelige politik og handlingsplan blev vedtaget.

FIU har i 2019 implementeret definerede udendørs rygezoner som et step på vej mod et fremtidigt totalt rygeforbud på FIU's anlæg. Dette for at undgå, at voksne rygere vil fravælge idrætten ved indførsel af totalt rygeforbud. Det påpeges, at de fleste voksne rygere dyrker deres idræt på de sende aftentider, hvor der ikke er mange børn og unge på anlæggene.

Det påpeges at kunne få uoverskuelige konsekvenser, hvis foreningerne pr 1/1 2020 pålægges at rygere ikke må udføre de vigtige roller som frivillige trænere og ledere, da et frafald blandt disse vil medføre færre idrætsaktive borgere herunder særligt børn og unge.

Det påpeges at være en voldsom udfordring (herunder af økonomisk karakter), hvis forpagteren af sportscafeen og selskabslokalerne i Frederiksberghallerne - som er bortforpagtet på fuldt kommercielle vilkår - pålægges totalt rygeforbud.

Det påpeges, at et rygeforbud for Kedelhallen og hal 4 i Frederiksberghallerne, hvor der jævnligt afholdes større aftenarrangementer med mange gæster, hvor en del er rygere, vil kunne medføre støjmæssige gener for naboerne, da rygerne i givet fald vil skulle henvises til fortovet udenfor anlægget.

Det påpeges at FIU's anlæg ikke er bemandet på en måde, hvor de for alvor kan påtage sig et ansvar for at sikre at rygeforbuddet overholdes inden for den gældende driftsaftale med Frederiksberg Kommune.

Politik og handleplan er udarbejdet på baggrund af de indkomne høringssvar i høringsperioden januar - februar 2019.

I handleplanen lægges op til at indføre totalt rygeforbud på institutioner og matrikler, hvor der færdes mange børn og unge. Er rygning ikke muligt/tilladt for de voksne i forbindelse med udøvelsen af idræt kan det forhåbentligt give anledning hos de pågældende til helt at stoppe med at ryge. I andre kommuner er der ligeledes indført rygeforbud på idrætsanlæg, eksempelvis Brøndby og Ishøj og flere er på vej med tilsvarende tiltag.

Frivillige trænere og ledere er vigtige rollemodeller for mange børn og unge, og med Røgfri Generation er det formålet at børn og unge ikke udsættes for røg i deres hverdagsliv. Det er forvaltningens vurdering, at dette formål må forventes at møde forståelse og blive efterlevet af ansvarlige rollemodeller i foreningslivet.

Kommercielle foretagender, hvor børn og unge ikke udgør en væsentlig del af målgruppen, som eksempelvis Sportscafeen og selskabslokalerne i Frederiksberghallerne er ikke i første omgang omfattet af krav om røgfrihed. Kommunen vil dog gerne i dialog også med kommercielle foretagender, hvor børn og unge kommer, med henblik på at understøtte Røgfri Generation.

Kedelhallen og hal 4 er til daglig omfattet af røgfrihed med baggrund i, at der færdes mange børn og unge. Jævnfør de foreslåede retningslinjer for implementering af handleplanen ovenfor er disse - ligesom fx teatrene - underlagt fuld røgfrihed 24/7. Det betyder, at institutionerne i forbindelse med voksenarrangementer må henvise evt. rygere til steder uden for institutionens matrikel. I den kommende status for implementering af Røgfri Generation i 2020 vil retningslinjerne blive evalueret, herunder evt. utilsigtede konsekvenser for fx naboer.

Jævnfør retningslinjer for implementeringen af handleplanen ovenfor vil kommunikation i form af skiltning om røgfrihed på institutionerne være det bærende element i indsatsen over for borgerne. Erfaringer viser, at skiltning respekteres af de fleste.

Magistrat

Magistraten har som personaleudvalg ansvar for indsats 4, der er primær, samt for de dialogbaserede indsatser 13, 14 og 15.

Røgfri arbejdsdag (Indsats 4)

Den 2. oktober 2019 godkendte et enigt Hovedudvalg den nye rygepolitik. Fra den 1. januar 2020 indføres der røgfri arbejdsdag for medarbejdere på kommunale skoler og institutioner, hvor børn/unge udgør hele eller en væsentlig del af

målgruppen. Ændringerne får konsekvenser for 93 ud af 140 institutioner (både selvejende og kommunale samt institutioner, der modtager tilskud). Heraf havde 22 i forvejen valgt at indføre røgfri arbejdsdag. Den reviderede rygepolitik forventes at blive behandlet i Kommunalbestyrelsen den 2. december 2019. Ændringerne vil herefter kunne træde i kraft den 1. januar 2020 og betragtes på lige linje som andre personalepolitikker og retningslinjer i Frederiksberg Kommune.

Mindre synlige tobaksvarer i butikkerne og kioskerne (Indsats 13) og Røgfri ikke-kommunale arbejdspladser på Frederiksberg (Indsats 14)

Der vil i 2020 blive gennemført en dialog med Erhvervsrådet omkring 'Mindre synlige tobaksvarer i butikker og kiosker' samt 'Røgfri ikke-kommunale arbejdspladser på Frederiksberg'.

Skærpet opfølgning vedr. aldersgrænse for køb af tobak (Indsats 15)

I løbet af vinteren 2019-2020 vil Forebyggelsesområdet tage kontakt til detailhandlen for at skærpe opmærksomheden på aldersgrænsen for unges køb af hhv. tobak og alkohol.

Socialudvalget

Socialudvalget har ansvar for indsats 2 og 4, der er primære.

Rygning bidrager til, at der er ulighed i sundhed, og at socialt udsatte dør tidligere end resten af befolkningen.

Handleplanen har derfor fokus på unge, der er i en socialt udsat position.

Røgfri institution og røgfri arbejdsplads (Indsats 2 og 4)

Kollegiet på Svanholmsvej og lejlighederne på Lauritz Sørensensvej er begge omfattet af handleplanen for Røgfri generation. Kollegiet på Svanholmsvej har tidligere besluttet at være en røgfri institution. Dvs. at beboerne ikke må ryge på fællesarealerne og medarbejderne ikke må ryge i løbet af arbejdsdagen. For lejlighederne på Lauritz Sørensensvej har det ligeledes været gældende, at det ikke er tilladt at ryge på fællesarealerne.

For begge botilbud gælder, at beboernes værelse betragtes på lige fod med 'egen bolig', hvorfor der ikke kan indføre rygeforbud på institutionernes værelser.

Med den ændrede rygepolitik vil medarbejderne på begge institutioner udgøre positive rollemodeller. Samtidig er handleplanen med til at skabe fokus på rygning og ulighed i sundhed, hvilken kan danne udgangspunkt for en naturlig dialog med de beboere, der ryger.

I handleplanen lægges der vægt på, at borgere i en socialt udsat position skal have tilbud om hjælp til rygestop, som er tilrettelagt, så de matcher målgruppens behov og livsstil.

Frederiksberg Sundhedscenter har siden 2014 støttet op omkring etablering af rygestopkurser for patienter i den ambulante psykiatri. Der er blevet afholdt regelmæssige rygestopkurser for målgruppen varetaget af medarbejdere i psykiatrien med sparring fra Sundhedscentret.

Som en del af Socialafdelingens handleplan for Sundhedspolitikken indgår rygestopkurser for borgere og medarbejdere på socialpsykiatriske bosteder. Der er indgået aftale om at starte et rygestopkursus i november 2019 på værestedet Flinten for borgere og deres støttekontaktpersoner. Tidligere har der været afholdt et lignende tilbud på bostedet Thea. Kurserne er tilpasset målgruppen og følger anbefalinger fra Kræftens Bekæmpelse ift. indhold og færre deltagere på kurserne.

Såfremt der er opbakning til det i Socialområdet etableres flere rygestopkurser for psykisk sårbare borgere og deres støttekontaktpersoner på psykiatriske bosteder eller væresteder.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har ansvar for indsats 9, 16, 17, 18, 19 og 20. Indsatserne er primære, dialogbaserede samt opfølgende.

Dialog om røg i børnefamilier (Indsats 9)

Sundhedstjenesten og Tandplejen tager dialog med børnefamilierne om rygning og konsekvenserne af såvel aktiv som passiv rygning i hjemmet. Sundhedsstyrelsen har i oktober 2019 offentliggjort "Børn og unges sundhed og trivsel - anbefalinger til kommunerne", som indgår i Sundhedstjenestens rådgivningsvirksomhed.

Medarbejderne i Sundhedstjenesten og Tandplejen er orienteret om rygestopkurserne torsdag den 31. oktober og mandag den 4. november 2019. Lederne er sammen med formandskabet i MED-organisationen indbudt til temamøde om for informationsmøde om røgfri generation den 7. november 2019.

Sundhedstjenesten gav et oplæg om tobak og rygning på SSP-udvalgets møde den 19. september 2019, som efterfølgende besluttede at arbejde videre med tobak som tema på det årlige SSP-seminar den 5. og 6. december 2019.

Praktiserende læger tager dialog med familier, hvor der er børn i hjemmet (Indsats 16)

I foråret 2020 vil Røgfri generation blive drøftet på et møde i KLU-regi. Formålet er bl.a. at skærpe lægernes opmærksomhed på at drøfte rygevaner med familier, hvor der er hjemmeboende børn. Initiativet vil blive omtalt i nyhedsbrevet fra Frederiksberg Kommune til Almen Praksis.

Medlemskab af partnerskabet 'Røgfri Fremtid' (Indsats 17)

Frederiksberg Kommune er indmeldt i partnerskabet 'Røgfri fremtid'.

Koordineret og sammenhængende tværgående indsats; herunder information (Indsats 18)

Kommunikation er et centralt element i implementeringen af Røgfri Generation. Formidling og meningsskabelse omkring betydningen af reduktion af røg er en forudsætning for, at målet om en røgfri generation i 2030 kan realiseres.

Kommunikationen er dels rettet mod borgere, dels mod medarbejdere og samarbejdspartnere.

I forbindelse med handleplanen er der udarbejdet kommunikationsstrategier og -planer. Hvor det har været muligt, er der indhentet gratis materiale i form af bl.a. pjecer fra Kræftens Bekæmpelse, ligesom der er udarbejdet materiale målrettet

Frederiksberg Kommune.

Der er lagt vægt på, at materialet har et ensartet udtryk, der læner sig op af det nationale materiale, for at understrege, at der er tale om en samlet og koordineret indsats på tværs af såvel Frederiksberg Kommune som på landsplan. Samtidig er kommunikationsmaterialet, hvor det har været muligt, en del af den fælles kommunale designlinje.

Der er nedsat en arbejdsgruppe, der skal udarbejde en plan for skiltning på de kommunale matrikler, så det sikres, at der er et fælles udtryk.

Koordinering af opfølgende indsats i form af rygestoptilbud til borgere og medarbejdere (Indsats 19)

I forbindelse med indførelse af Røgfri arbejdsdag blev det besluttet, at medarbejderne tilbydes rygestopkurser. Der er i efteråret 2019 udbudt to rygestopkurser til medarbejdere med start henholdsvis den 31. oktober og den 4. november.

Kurserne er både udbudt til medarbejdere, der er omfattet af den politiske beslutning om røgfri arbejdsdag, og medarbejdere, der ønsker at benytte lejligheden til et rygestop.

Forvaltningen har ansøgt Lægemiddelstyrelsen om dispensation til vederlagsfri udlevering af rygeafvænningsprodukter. Lægemiddelstyrelsen har givet afslag på dette med henvisning til, at målgruppen bestående af kommunale medarbejdere ikke falder ind under lovgivningens formål, der er rettet mod afgrænsede grupper af storrygere, hvor prisen på rygeafvænningsprodukter er en afgørende faktor for, om deltagerne vil afstå fra behandling på grund af manglende ressourcer. Målgrupperne, der kan opnå dispensation, er bl.a. storrygere, der samtidig er socialt udsatte, psykisk sårbare og kronisk syge.

Erfaringsudveksling, netværk af ledere og medarbejdere fra kommunen og samarbejdspartnere (Indsats 21)

Den 7. november 2019 blev der afviklet et temamøde for alle institutioner, der omfattes af den nye rygepolitik, for at understøtte overgangen til røgfri arbejdsdag pr. 1. januar 2020. På mødet blev deltagerne bl.a. informeret om kommunens nye rygepolitik samt erfaringerne fra en kommune, der allerede har indført røgfri arbejdsdag.

Undervisningsudvalget

Undervisningsudvalget har hele eller dele af ansvaret for implementering af 1, 4, 7, 10, 12, 15 og 20 som omfatter både primære og dialogbaserede indsatser.

Status på de enkelte punkter beskrives nedenfor.

Røgfri skoledag på kommunale skoler (Indsats 1)

Børne- og Ungeområdet har den 19. august og 7. oktober 2019 tilskrevet alle kommunale skoler med brev til skolelederen om håndhævelse og sanktionering ifm. røgfri skole- og arbejdstid. Der henvises til mulighederne for erfaringsudveksling og erfaringsopsamlingen fra Kræftens Bekæmpelses "Røgfri skoletid i grundskolen – Erfaringer og anbefalinger til en god proces". Endvidere opfordres skolerne til at styrke røgfri fællesskaber blandt elever og ansatte på skolen og fokusere på at skabe pauseaktiviteter som alternativ til rygepauser. Det bemærkes, at skoler siden 15. august 2007 har været omfattet af lov om røgfri miljøer, som indebærer at de ansatte og elever ikke må ryge på institutionens område. På de månedlige skoleledermøder er der mulighed for erfaringsudveksling.

Fælleselevrådet og Undervisningsudvalget har på deres møde 24. april 2019 drøftet implementeringen af røgfri generation herunder Sundhedsstyrelsens rapport "Veje til et røgfrit liv".

Røgfri arbejdsdag (Indsats 4)

Børne- og Ungeområdets brev til de kommunale skoler indeholder en opfordring til at drøfte implementeringen i MED-organisationen. Endvidere er information om rygestopkurserne torsdag den 31. oktober og mandag den 4. november 2019 formidlet til skolerne. Lederne er sammen med formandskabet i MED-organisationen indbudt til informationsmøde om røgfri generation den 7. november 2019.

Røgfri legepladser (Indsats 7)

På børneinstitutioner herunder skoler, der fortrinsvis har optaget børn og unge under 18 år, har det siden 15. august 2007 ikke været tilladt at ryge på institutionens område jvf. Lov om røgfri miljøer. Børne- og Ungeområdet har i samarbejde med By- Kultur- og Miljøområdet taget skridt til opdatering og tydeliggørelse af skiltningen ved kommunens skoler.

Røgfri skoledag på private skoler og efterskoler (Indsats 10)

Undervisningsudvalget drøftede røgfri generation med privatskolerne mandag den 12. november 2018 og i 2019 holdes det årlige dialogmøde mandag den 25. november 2019.

Røgfri Campus (Indsats 12)

Uddannelsesrådet drøfter på et fællesmøde med Undervisningsudvalget og Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, hvordan får vi i fællesskab færre unge til at ryge; herunder Frederiksberg Kommunens rygepolitik og mulighederne for samarbejde i fht. ungdomsuddannelserne.

Skærpet opfølgning vedr. aldersgrænse for at købe tobak (Indsats 15)

SSP-udvalget, hvor kommune og politi er repræsenteret, besluttede på baggrund af positive tilkendegivelser fra politiet at arbejde videre med en opfølgende indsats, hvor politiet og gadeplansmedarbejdere fra SSP går i dialog med udsalgssteder omkring overholdelse af aldersgrænser for salg af tobak; eventuelt kombineret med en mærkningsordning.

Styrken undervisningstilbud på mellemtrinnet (Indsats 20)

SSP-konsulenterne har udviklet et særligt forløb om rygning, som er obligatorisk på 7. klassetrin. Forløbet er efter et pilotforsøg sat i drift og foreløbig afviklet 5. november på Skolen på La Cours Vej, den 11. november på Skolen på Nylandsvej og Skolen ved Bülowvej. Der er planlagt yderligere forløb på Skolen ved Bülowvej den 26. november 2019.

Økonomi

Sagen har ikke afledte økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

FKU 13/1 2020

Bilag

Bilag 1 Roegfri_generation_handleplan_juli_2019_med LOGO

Bilag 2 RoegfriGeneration_Institutionsliste_14nov

Bilag 3 Implementeringsplan for kultur- og fritidsområdet

Bilag 4 Bemærkninger fra FIU 14112019

Punkt 5: Endelig vedtagelse af plan for FNs verdensmål

00.15.10-G01-1-19

Resume

I forbindelse med budget 2018 blev det besluttet, at Frederiksberg Kommune skulle have en handlingsplan for kommunens bidrag til FNs 17 verdensmål. Planen blev forelagt for de politiske udvalg i september 2019 og herefter sendt i høring blandt udvalgte parter. Der er indkommet høringssvar, hvoraf nogle giver anledning til ændringsforslag. Udvalget skal tage stilling til, om planen skal vedtages med de foreslåede ændringer.

Beslutning

Kultur- og Fritidsudvalget tog høringssvarene til efterretning og godkendte Plan for Frederiksbergs bidrag til FNs verdensmål.

Udvalget bemærkede, at udvalget ønskede at følge udviklingen i ligestilling og mulighederne for at alle trygt kan færdes i kultur-, idræts- og nattelev.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at udvalget tager høringssvarene til efterretning og godkender Plan for Frederiksbergs bidrag til FNs verdensmål.

Ældre- og Omsorgsudvalget_2018-21, 13. januar 2020, pkt. 4:

Ældre- og omsorgsudvalget

1. tog høringssvarene til efterretning og
2. godkendte Plan for Frederiksbergs bidrag til FNs verdensmål.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget_2018-21, 13. januar 2020, pkt. 3:

Sundheds- og forebyggelsesudvalget

1. tog høringssvarene til efterretning og
2. godkendte Plan for Frederiksbergs bidrag til FNs verdensmål.

Socialudvalget_2018-21, 13. januar 2020, pkt. 3:

Socialudvalget

1. tog høringssvarene til efterretning og
2. godkendte Plan for Frederiksbergs bidrag til FNs verdensmål.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede i forbindelse med budget 2018, at der skulle udarbejdes en handlingsplan for Frederiksberg Kommunes bidrag til FNs 17 verdensmål. Planen skulle tage afsæt i en kortlægning af kommunens hidtidige indsats samt involvere bidrag fra civilsamfundet, herunder foreninger, virksomheder og borgere. Kortlægningen blev gennemført og politisk vedtaget i april 2019. Sideløbende har der været forskellige tilbud og aktiviteter, hvor interesserede kunne byde ind i tilblivelsen af planen.

Planen beskriver overordnet, hvordan Frederiksberg Kommune fortsat vil bidrage til indfrielsen af FNs 17 verdensmål. Det sker ud fra følgende temaer:

- Integration af verdensmålene i strategier, politikker og planer
- Verdensmålene som grundlag for organisations-, ledelses- og kompetenceudvikling
- Verdensmålene som drivkraft for lokel innovation og samskabelse med byens borgere og aktører
- Styrkede initiativer
- Andre tværgående initiativer der yderligere vil bidrage til den bæredygtige udvikling

Udvalget besluttede på mødet den 16. september 2019 at sende Handleplan for Frederiksbergs bidrag til FNs verdensmål i høring på udvalgte høringsparter. Udvalget godkendte i den forbindelse de udvalgte høringsparter, heriblandt kommunens råd, der blandt flere har været en del af processen med at formulere en plan. Planen har været i høring fra den 23. september til den 20. oktober 2019. Der er modtaget 10 høringssvar, der er vedlagt som bilag 3-13.

I bilag 2 er høringssvarene grupperet under de verdensmål, der refereres til, og desuden fremgår forvaltningens svar og håndtering af høringssvarene.

Høringssvarene forholder sig generelt positivt til, at Frederiksberg Kommune med en plan ser sig selv som en medspiller og leverandør i den bæredygtige omstilling. Og flere hilser kommunens initiativer velkommen og inviterer til et fortsat godt samarbejde.

Der er dog også en del høringssvar, der påpeger, at kommunen for, at især verdensmål omhandlende den sociale bæredygtighed er fraværende i den endelige plan. Der er et ønske om at rette mere fokus på de grupper, herunder personer med et fysisk eller psykisk handicap eller ældre personer, der for eksempel er mere udsatte for ikke at blive inkluderet konkret i den bæredygtige omstilling og generelt i samfundet. Der ønskes også et større fokus på ligestilling som en del af institutionernes og skolernes læringsplaner og kommunens personalepolitik; og i flere høringssvar nævnes inddragelse af civilsamfundet i løsningen af kommunale kerneopgaver som en mulighed.

En del af forslagene i høringssvarene bliver favnet af eksisterende politikker, strategier og/eller planer og udmøntet i konkrete indsatser - det viste kortlægningen af Frederiksberg Kommunes bidrag til FNs verdensmål i april 2019. Men høringssvarene peger også på, at Frederiksberg Kommune på nogle områder skal være mere tydelig i beskrivelsen af ambitioner og handlinger i forhold til FNs verdensmål.

Nedenfor er de konkrete ændringer til planen, der foreslås som en konsekvens af høringssvarene. Af de 10 høringssvar giver tre anledning til ændringer i planen. De er markeret i planen, der findes som bilag 1.

Side 5: Følgende tilføjelse foreslås: "Arbejdet med at realisere FNs verdensmål rækker videre end kommunens eget handlerum, og derfor er det vigtigt at inddrage og engagere borgerne, foreningerne, virksomhederne, uddannelsesinstitutionerne og andre lokale aktører for at sikre den lokale forankring og realisering af verdensmålene.

Kommunen har her en særlig rolle og mulighed for at gå i dialog med aktørerne om at omsætte de komplekse mål til hverdagshandlinger. Frederiksberg Kommune skal arbejde for at realisere verdensmålene gennem kommunikation og information, involvering, samskabelse og gennem indgåelse af såvel praktiske som strategiske samarbejder."

Side 5: Følgende tilføjelse foreslås: "Frederiksberg skal tage udgangspunkt i det bærende princip "Leave no one behind", som verdensmålene og den tilhørende 2030-erklæring bygger på. Det er af stor betydning for byens bæredygtige udvikling, at alle borgere uanset alder, køn, etnicitet, social indkomst og tilhørsforhold gives mulighed for at deltage i den globale udvikling. For at sikre, at også sårbare grupper inkluderes i fællesskaber og beslutningsprocesser, skal kommunen være særligt opsøgende på partnerskaber med civilsamfundet, herunder organisationer og borgergrupper, der kan bidrage med konkrete initiativer, der kan understøtte inklusionen."

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at de inviterede høringsparter med stor interesse og viden har forholdt sig til Plan for Frederiksberg Kommunes bidrag til FNs verdensmål. Høringssvarene er vurderet, og indarbejdet, hvor det er relevant. Forvaltningen vurderer hermed, at Frederiksberg Kommune har en plan, der danner afsæt for de fortsatte bidrag til den bæredygtige omstilling.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Alle udvalgte

Historik

Indstilling 13. januar 2020, pkt. 4:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at udvalget tager høringssvarene til efterretning og godkender Plan for Frederiksbergs bidrag til FNs verdensmål.

Indstilling 13. januar 2020, pkt. 3:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at udvalget tager høringssvarene til efterretning og godkender Plan for Frederiksbergs bidrag til FNs verdensmål.

Indstilling 13. januar 2020, pkt. 3:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at udvalget tager høringssvarene til efterretning og godkender Plan for Frederiksbergs bidrag til FNs verdensmål.

Bilag

Plan for FRB bidrag til FN-mål 2

Høringsnotat

Høringssvar 01, Handicaprådet

Høringssvar 02, Ældrerådet

Høringssvar 03, Udsatterådet

Høringssvar 04, Frederiksberg Forsyning

Høringssvar 05, Everyday Sexism Project Denmark

Høringssvar 06, SDG netværket København

Høringssvar 07, FN Forbundet

Høringssvar 08, FødevareBanken

Høringssvar 09, Fødevarefællesskabet Frederiksberg

Høringssvar 10, Danmarks Naturfredningsforening

Kortlægning_verdensmål_FINAL-a_33562 1

Punkt 6: Handleplaner 2020 for Sundhedspolitik 2019-2022

29.09.04-P22-9-19

Resume

Hvert år vedtager fagudvalgene en handleplan, som støtter op om Frederiksbergs tværgående Sundhedspolitik 2019-2022. I sagen evalueres handleplanen for 2019 og handleplanen for 2020 præsenteres - opdelt på hvert enkelt fagudvalgs indsatser. I 2020 er der i alt 29 indsatser bredt fordelt på alle fire indsatsområder i Sundhedspolitik 2019-2022. Sagen følger endvidere op på udviklingen i sundhedstilstanden på Frederiksberg, idet den giver opdateret viden på udviklingen i 11 af 39 sigtelinjer for målene i Sundhedspolitik 2019-2022.

Beslutning

Kultur- og Fritidsudvalget vedtog,

1. at tage evalueringen af handleplaner for 2019 samt den årlige opfølgning på sigtelinjer i Sundhedspolitik 2019-2022 til efterretning,
2. at godkende udvalgets indsatser i handleplanen for 2020 og
3. at øvrige fagudvalgs indsatser tages til efterretning.

Udvalget bemærker, at kultur spiller en vigtig rolle for den sociale og mentale sundhed.

Indstilling

Direktionen indstiller, at arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, socialudvalget, sundheds- og forebyggelsesudvalget, undervisningsudvalget og ældre- og omsorgsudvalget

1. tager evalueringen af handleplaner for 2019 samt den årlige opfølgning på sigtelinjer i Sundhedspolitik 2019-2022 til efterretning,
2. godkender udvalgets indsatser i handleplanen for 2020 og
3. tager øvrige fagudvalgs indsatser til efterretning.

Ældre- og Omsorgsudvalget_2018-21, 13. januar 2020, pkt. 5:

Ældre- og omsorgsudvalget

1. tog evalueringen af handleplaner for 2019 samt den årlige opfølgning på sigtelinjer i Sundhedspolitik 2019-2022 til efterretning,
2. godkendte udvalgets indsatser i handleplanen for 2020, idet udvalget imødeser oplæg til yderligere indsatser overfor ensomme ældre, som også tager højde for eksisterende initiativer, og
3. tog øvrige fagudvalgs indsatser til efterretning.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget_2018-21, 13. januar 2020, pkt. 2:

Sundheds- og forebyggelsesudvalget

1. tog evalueringen af handleplaner for 2019 samt den årlige opfølgning på sigtelinjer i Sundhedspolitik 2019-2022 til efterretning,
2. godkendte udvalgets indsatser i handleplanen for 2020, idet udvalget imødeser oplæg til yderligere indsatser overfor ensomme sårbare unge og ensomme ældre, som også tager højde for eksisterende initiativer, og
3. tog øvrige fagudvalgs indsatser til efterretning.

Socialudvalget_2018-21, 13. januar 2020, pkt. 2:

Socialudvalget

1. tog evalueringen af handleplaner for 2019 samt den årlige opfølgning på sigtelinjer i Sundhedspolitik 2019-2022 til efterretning,
2. godkendte udvalgets indsatser i handleplanen for 2020 og
3. tog øvrige fagudvalgs indsatser til efterretning.

Sagsfremstilling

Den 12. november 2018 vedtog Kommunalbestyrelsen Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik 2019-2022 (Kommunalbestyrelsen, 12. november, sag nr. 256), herunder plan for implementering af sundhedspolitikken. Planen for implementering beskriver organiseringen med Direktionen som styregruppe og en tværgående "Sundhedspolitikgruppe," som faciliterer implementeringen i alle forvaltningsområder. Implementeringsplanen beskriver endvidere, at hvert fagudvalg vedtager en årlig handleplan for, hvordan politikken skal implementeres.

Sundhedspolitikken er en del af Frederiksberg Kommunes strategi for implementering af fase VII i kommunens medlemskab af WHO *European Healthy Cities Network*. Implementeringen støtter endvidere op om flere af FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling, ikke mindst mål 3 - "Sundhed og trivsel."

I denne sag forelægges den første årlige opfølgning på sigtelinjerne i Sundhedspolitik 2019-2022 samt evaluering af handleplaner for 2019 med fokus på graden af implementering. Endelig forelægges handleplan for 2020 til godkendelse i fagudvalgene.

1. Opfølgning på sigtelinjer i Sundhedspolitik 2019-2022

Sundhedspolitik 2019-2022 har i alt 14 mål. For hver af målene er en eller flere sigtelinjer, som indikerer, om vi er på rette vej med sundheden på Frederiksberg. Bilag 1 er opfølgningen på sigtelinjerne for 2019. Det har været muligt at følge op på 11 af de i alt 39 sigtelinjer, idet de øvrige er baseret på undersøgelser, som ikke gentages hvert år. Bilag 1 beskriver status på nuværende tidspunkt for opnåelse af sigtelinjerne (rød, gul, grøn). I bilaget fremgår det også, hvornår det næste gang er muligt at følge op på de resterende sigtelinjer.

Det anbefales at være varsom med at se udviklingen i sigtelinjerne som en direkte effekt af de forebyggelsesinitiativer, kommunen sætter i værk i regi af sundhedspolitikken. Sigtelinjerne påvirkes nemlig også af andre forhold og af udviklingen i samfundet generelt. Sigtelinjerne kan dog give et fingerpeg om særlige problemstillinger, der kalder på kommunale forebyggelsesinitiativer. Nedenfor er udvikling siden sidste år opsummeret for hvert indsatsområde i Sundhedspolitik 2019-2022.

Sigtelinjer for indsatsområdet "Sundt byliv"

Der er en positiv udvikling for luftforurening, hvor der er en faldende tendens for partikler og NO₂.

Sigtelinjer for indsatsområdet "Sundhed for alle"

Der er en positiv udvikling i borgernes middellevetid, som er 81,1 år i Frederiksberg Kommune mod 80,8 år i landet som helhed.

Sigtelinjer for indsatsområdet "Børn og unges sundhed"

Der har været en negativ udvikling i andelen af elever i 4.-9. klasse, som føler sig ensomme. Alle andre sigtelinjer, det har været muligt at følge op på, viser en positiv tendens. Der er således en positiv udvikling, når det gælder andelen af elever i 9. klasse, som:

- har nogen at tale med, hvis noget går dem på eller gør dem kede af det.
- har det 'rigtig godt' eller 'rimelig godt' i skolen
- er fysisk aktive, så de bliver svedige eller forpustede
- ikke har prøvet at være fulde
- ikke har prøvet hash, marihuana, pot eller skunk

Endelig ses en positiv udvikling i andelen af en ungdomsårgang, der forventes at afslutte en ungdomsuddannelse, samt i andelen der er i gang med en ungdomsuddannelse 15 måneder efter afsluttet 9. klasse.

Sigtelinjer for indsatsområdet "Robuste fællesskaber og mental sundhed"

Indsatsområdet har ingen tilknyttede sigtelinjer, som det har været muligt at følge op på i 2019.

1.a. Evaluering af handleplaner 2019 for Sundhedspolitik 2019-2022

Evalueringen af de 28 indsatser i fagudvalgenes handleplaner for 2019 fremgår af bilag 2. Bilag 2 giver en kort beskrivelse af hver af de 28 indsatser, status for implementeringsgrad (rød, gul, grøn), samt bemærkninger til, hvad implementeringen har indebåret, og hvad eventuelle udfordringer har været. Konklusionen er, at 13 indsatser blev implementeret fuldt ud som planlagt, at 12 indsatser blev implementeret delvist, og at 3 ikke blev implementeret. En af disse er overført til handleplanen for 2020 (indsats nr. 21 i Handleplan 2020), mens de øvrige udgår. En fordi faglige overvejelser gav anledning til, at indsatsen skulle gentænkes, én fordi det grundet omstruktureringer ikke har været muligt at prioritere indsatsen.

2. Handleplanen 2020 for Sundhedspolitik 2019-2022

Der er planlagt i alt 29 indsatser i 2020 som led i implementeringen af Sundhedspolitik 2019-2022. Som noget nyt er de 29 indsatser samlet i én handleplan med det formål at give overblik og vise bredden i implementeringen på tværs. Fagudvalgene godkender egne indsatser og tager de øvrige indsatser til efterretning. Hvert enkelt fagudvalgs indsatser er kort opsummeret nedenfor og nærmere beskrevet i bilag 3.

Mange opgaver i kommunens drift bakker op om Sundhedspolitik 2019-2022 – i alt fra plejecentre over vedligeholdelse af veje til vuggestuer. Handleplanen er derfor heller ikke i år en beskrivelse af alt det forebyggende og sundhedsfremmende, der sker i Frederiksberg Kommune, men snarere en lejlighed til at fremhæve det nye, den særligt styrkede indsats eller de komplekse, tværgående indsatser. Hermed omhandler handleplanerne ikke alle de øvrige sundhedsfremmende og forebyggende tiltag i Frederiksberg Kommune – selvom disse samlet set har afgørende betydning for, at Frederiksberg er en sund by at leve i.

Eksempelvis er enkelte indsatser fra projekt Bevæg dig for livet beskrevet i næste års handleplan for sundhedspolitikken (indsats nr. 3, 4 og 24). Flere andre Bevæg dig for livet-indsatser kunne potentielt ligge i handleplanen, men er ikke inkluderet, da de i stedet beskrives, når alle fagudvalg behandler Bevæg Dig For Livet-indsatser inden sommerferien.

2.a. Fokus i kommende handleplaner for Sundhedspolitik 2019-2022

Samlet set lægger indsatserne i handleplanen for 2020 sig op af 13 af de i alt 24 prioriterede handlinger i Sundhedspolitik 2019-2022. Sammenholdt med indsatserne i 2019 betyder dette, at i alt 17 prioriterede handlinger har tilknyttede indsatser i de sidste to års handleplaner. Nogle af de tilbageværende syv prioriterede handlinger dækkes delvist af de planlagte indsatser i 2020. Eksempelvis støtter indsats nr. 23 ”Flere børn og unge skal være fysisk aktive” den prioriterede handling fra sundhedspolitikken om at kommunen vil ”Skabe sunde fysiske rammer i dagtilbud og skoler”. Andre prioriterede handlinger bør der dog være en særlig opmærksomhed på i de kommende års handleplaner. Eksempelvis er der endnu ingen indsatser, som har fokus på at ”Arbejde med tidlig opsporing og hjælp til borgere med alkoholproblemer.” Ej heller på at ”Indgå forskningssamarbejder med henblik på at få bedre viden om effektive metoder, der kan styrke mental sundhed.”

2.b. Indsatser under hvert enkelt fagudvalg

2.b.1. By- og Miljøudvalgets indsatser

De seks indsatser falder naturligt alle inden for indsatsområdet ”Sundt byliv,” hvor de dækker alt fra planlægningen af byen, skabelsen af grønne og attraktive byrum over miljøvenlig og sikker trafikafvikling til det fysiske miljø i byen. Alle indsatserne er såkaldt strukturelle indsatser, der gennem sunde rammer for borgerne gør det nemt at træffe sunde valg, eller de beskytter borgerne mod faktorer – fx luftforurening – som er uden for borgernes individuelle kontrol eller indflydelse.

En enkelt indsats er tværgående og godkendes også af Sundheds- og Forebyggelsesudvalget (nr. 5).

- 1 – Bynaturens / grønne områders positive indvirkning
- 2 – Bedre forhold for cykeltrafikken
- 5 – Byens rum i Lindevangsparken
- 6 – Sikker trafik
- 7 – Fremme omstilling til elbiler
- 8 – Forbedret luftkvalitet

2.b.2. Kultur- og Fritidsudvalgets indsatser

De tre indsatser falder ind under indsatsområderne ”Sundt byliv” og ”Robuste Fællesskaber og mental sundhed.” I to indsatser (nr. 3 og 4) er fokus på at give information om de lokale muligheder for at være fysisk aktiv ved anlæg i byrummet og på at udnytte kapaciteten for idrætsfaciliteter optimalt. I den sidste indsats (nr. 27) arbejdes der for bedre adgang til kulturelle tilbud i byen for voksne, som ellers ikke ville gøre brug af dem af sociale eller økonomiske årsager.

- 3 – Understøtte træningsfællesskaber
- 4 – Brugermobilisering ved åbne anlæg
- 28 – Kulturstilladset - kulturformidling til socialt udsatte

2.b.3. Socialudvalgets indsatser

Seks af Socialudvalgets syv indsatser falder ind under indsatsområdet ”Sundhed for alle.” Her er fokus på at integrere sundhed i tilbuddene inden for handicap og socialpsykiatri. Dette sker blandt andet gennem tidligere opsporing og bedre behandling af somatiske sygdomme, gennem bedre adgang til sundhedstilbuddene for borgerne, og gennem bedre hjælp til borgere som har komplekse problemer, og som falder i snitfladen mellem Socialafdelingens og Sundheds- og

Omsorgsafdelingens tilbud. En enkelt indsats handler om medarbejdernes arbejdsmiljø. Endelig falder en indsats ind under indsatsområdet ”Børn og unges sundhed.” Her er fokus på at forebygge social isolation og ensomhed for unge med psykisk sygdom.

To af indsatterne er tværgående, og godkendes også i hhv. Ældre- og Omsorgsudvalget (nr. 16) og Sundheds- og Forebyggelsesudvalget (nr. 17).

- 9 – Samarbejdsgruppe om sundhedsprocedurer for udførerinstitutionerne under Socialpsykiatri og Handicap
- 10 – Uddannelse af demenskonsulent på handicapområdet
- 14 – Styrket lægedækning på herberger og botilbud
- 16 – Smidigere visitation for udsatte ældre
- 17 – Bedre adgang til ydelserne / forebyggelsestilbuddene i Sundhedscentret til borgere med psykisk sygdom / psykisk sårbarhed og livsstilsrelaterede somatiske sygdomme
- 22 – Brug af velfærdsteknologi til forflytning på bosteder i Socialpsykiatrien
- 27 – Bedre sociale fællesskaber til udsatte unge

2.b.4. Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets indsatser

De to indsatser falder ind under indsatsområdet ”Sundhed for alle.” Den ene har fokus på stressforebyggelse på arbejdspladser i Frederiksberg Kommune og dermed på medarbejdernes sundhed. Den anden er et projekt, der integrerer sundhed i en beskæftigelsesindsats. Denne er tværgående og godkendes også i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget (nr. 15).

- 15 – Job og sundhed. Et beskæftigelsesrettet forløb med sundhedsfremmende fokus
- 21 – Arbejdsliv og stress

2.b.5. Børneudvalgets indsatser

De fire indsatser falder ind under indsatsområderne ”Sundhed for alle” og ”Børn og unges sundhed.” Indsatsen mod passiv rygning (nr. 19) er en såkaldt strukturel indsats, der gennem sunde rammer gør det nemmere for alle, der benytter tilbuddet, at træffe sunde valg, eller beskytter dem mod faktorer, der kan skade deres sundhed. Indsatsen indeholder ganske vist et individuelt fokus på støtte til rygestop for medarbejdere i dagtilbud, men sigter først og fremmest mod at skabe sunde rammer for børnene i daginstitutionerne. Indsatsen for, at flere børn skal være fysisk aktive, har også et fokus på sunde rammer i form af obligatoriske samarbejder mellem skoler og idrætsforeninger og på de konkrete fysiske rammer i skoler og daginstitutioner.

Indsatserne er alle tværgående, og godkendes også af hhv. Undervisningsudvalget (nr. 23, 24) og Sundheds- og Forebyggelsesudvalget (nr. 11, 19, 23).

- 11 – Tilslutning til børnevaccinationsprogrammet
- 19 – Færre børn udsættes for passiv rygning
- 23 – Tidlig forebyggelse af overvægt hos børn og unge
- 24 – Flere børn skal være fysisk aktive

2.b.6. Undervisningsudvalgets indsatser

De fem indsatser falder ind under indsatsområderne ”Sundhed for alle” og ”Børn og unges sundhed.” De tager i vid udstrækning udgangspunkt i skolen som vigtig arena for forebyggelse og sundhedsfremme. Indsatserne omfatter både individuelle samtaler med og hjælp til børn, unge og deres forældre (nr. 23, 25, 26) og indsatser for hele klasser eller forældregrupper (18, 24, 25). Indsatsen for, at færre unge skal starte med at ryge, handler om undervisning og forældreinddragelse men lægger sig op af den strukturelle indsats om røgfri skoledag.

Tre af indsatserne er tværgående, og godkendes også af hhv. Børneudvalget (nr. 23, 24) og Sundheds- og Forebyggelsesudvalget (nr. 23, 25).

- 18 – Færre unge skal starte ned at ryge
- 23 – Tidlig forebyggelse af overvægt hos børn og unge
- 24 – Flere børn skal være fysisk aktive
- 25 – Åbne tilbud til unge i mental mistrivsel
- 26 – Flere børn og unge i trivsel

2.b.7. Ældre- og Omsorgsudvalgets indsatser

De tre indsatser falder ind under indsatsområderne ”Sundhed for alle” og ”Robuste fællesskaber og mental sundhed. To af indsatserne er tværgående og godkendes også af henholdsvis Sundheds- og Forebyggelsesudvalget (nr. 13) og

Socialudvalget (nr. 16). Disse to handler om at opspore og hjælpe de borgere, der har det største behov for hjælp, og om at sikre den rette hjælp til ældre borgere, som har komplekse problemer, der falder i snitfladen mellem Socialafdelingens og Sundheds- og Omsorgsafdelingens tilbud.

Den tredje indsats har et bredere fokus på at skabe robuste fællesskaber på tværs af generationer for ældre borgere på plejecentre og børnefamilier på Frederiksberg.

- 13 – Ernæring til ældre
- 16 – Smidigere visitation for udsatte ældre
- 29 – Fællesspisning i lokalområde inkl. udbredelse til andre områder

2.b.8. Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets indsatser

De ni indsatser falder ind under indsatsområderne "Sundt byliv", "Sundhed for alle" og "Børn og unges sundhed." De mange indsatser afspejler det naturligt stærke fokus på sundhedsfremme og forebyggelse inden for Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets ansvarsområde. I valg af indsatser til handleplanen er der lagt vægt på at styrke det tværgående samarbejde i kommunen. Alle indsatser undtagen én er tværgående, og godkendes også af By- og Miljøudvalget (nr. 5), Børneudvalget (nr. 11, 19, 23), Undervisningsudvalget (nr. 23, 25), Ældre- og Omsorgsudvalget (nr. 13), Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget (nr. 15) og Socialudvalget (nr. 17).

- 5 – Byens rum i Lindevangsparken
- 11 – Tilslutning til børnevaccinationsprogrammet
- 12 – Rehabilitering med fokus på borgere med multifaktoriel belastning med kronisk sygdom eller kræft
- 13 – Ernæring til ældre
- 15 – Job og sundhed. Et beskæftigelsesrettet forløb med sundhedsfremmende fokus
- 17 – Bedre adgang til ydelserne / forebyggelsestilbuddene i Sundhedscentret til borgere med psykisk sygdom / psykisk sårbarhed og livsstilsrelaterede somatiske sygdomme
- 19 – Færre børn udsættes for passiv rygning
- 23 – Tidlig forebyggelse af overvægt hos børn og unge
- 25 – Åbne tilbud til unge i mental mistrivsel

2.b.9. Hovedudvalgets indsats

Indsatsen falder ind under indsatsområdet "Sundhed for alle," og handler om at skabe sunde rammer for medarbejdernes arbejdsliv.

- 20 – Fokus på arbejdet med sunde rammer for ansatte, i Hovedudvalget og lokale MED-udvalg

2.d. Bemærkninger til implementeringsprocessen

Handleplan 2020 er blevet til i en proces, hvor hvert enkelt forvaltningsområde med den tværgående Sundhedspolitikgruppe som tovholdere, har udviklet de indsatser, det har været relevant og muligt at arbejde med i det kommende år. Hvor det har været relevant, er de enkelte indsatser blevet forankret på tværs af afdelinger og dermed ofte på tværs af fagudvalg.

Direktionen spiller fortsat en vigtig rolle, idet Direktionen er garant for, at det tværgående sundhedsfremmende arbejde prioriteres i en travl hverdag, både i form af udvikling og implementering af indsatser i handleplanen, og i form af udpegning af medlemmer i den tværgående Sundhedspolitikgruppe. Pt. er alle forvaltningsområder repræsenteret med mindst to medlemmer i Sundhedspolitikgruppen.

Som supplement til arbejdet med handleplanen har Sundhedspolitikgruppen i sidste halvdel af 2019 lanceret en konkurrence internt i kommunen. Målet er at dele gode historier og eksempler på initiativer, der gør Frederiksberg til en sundere by for byens borgere og kommunens medarbejdere. Borgmesteren kickstartede konkurrencen på FKIntra i august 2019, og mange afdelinger og medarbejdere har valgt at byde ind med deres gode eksempler. For hver deltager i konkurrencen er der lavet en lille film, der beskriver initiativet. Borgmesteren kårer konkurrencens vinder primo 2020.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, socialudvalget, sundheds- og forebyggelsesudvalget, undervisningsudvalget og ældre- og omsorgsudvalget den 13. januar 2020.

Historik

Indstilling 13. januar 2020, pkt. 5:

Direktionen indstiller, at arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, socialudvalget, sundheds- og forebyggelsesudvalget, undervisningsudvalget og ældre- og omsorgsudvalget

1. tager evalueringen af handleplaner for 2019 samt den årlige opfølgning på sigtelinjer i Sundhedspolitik 2019-2022 til efterretning,
2. godkender udvalgets indsatser i handleplanen for 2020 og
3. tager øvrige fagudvalgs indsatser til efterretning.

Indstilling 13. januar 2020, pkt. 2:

Direktionen indstiller, at arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, socialudvalget, sundheds- og forebyggelsesudvalget, undervisningsudvalget og ældre- og omsorgsudvalget

1. tager evalueringen af handleplaner for 2019 samt den årlige opfølgning på sigtelinjer i Sundhedspolitik 2019-2022 til efterretning,
2. godkender udvalgets indsatser i handleplanen for 2020 og
3. tager øvrige fagudvalgs indsatser til efterretning.

Indstilling 13. januar 2020, pkt. 2:

Direktionen indstiller, at arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, socialudvalget, sundheds- og forebyggelsesudvalget, undervisningsudvalget og ældre- og omsorgsudvalget

1. tager evalueringen af handleplaner for 2019 samt den årlige opfølgning på sigtelinjer i Sundhedspolitik 2019-2022 til efterretning,
2. godkender udvalgets indsatser i handleplanen for 2020 og
3. tager øvrige fagudvalgs indsatser til efterretning.

Bilag

Bilag 1 Opfølgning 2019 på sigtelinjer for Sundhedspolitik 2019-2022

Bilag 2 Evaluering af Handleplan 2019 for Sundhedspolitik 2019-2022

Bilag 3 Handleplan 2020 for Sundhedspolitik 2019-2022